

לוחות. לוחות ושברי לוחות מונחות בארון.¹ חmittת בחלמאות חד פינקס דיב' לוחין.² ג' דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה עמו, שבר את הלוחות, הסכים הקב"ה על ידו שנאמר אשר שברת יישר כחך ששיברת.³ מ"מ וסמן' שבולות בום היו עומדים.⁴ כתוב שבולות נקרא בפנים ונקרא מבחוץ.⁵ מיי דכתיב לוחות אבן? אם אדם משים עצמו את חייו כאבן זו שאינה נמהית תלמודו מתקיים בידו.⁶ מיי דכתיב חרות על הלוחות? אלמלי לא נשתררו לוחות הראשונות לא נשתבה תורה מישראל?⁷ י' דברים בראן בערב שבת בין המשמות, והלוחות.⁸ לוחות נשברו ואותיות פורחות.⁹ בי' בתמזה נשתררו הלוחות.¹⁰ הלוחות היי כל אחד ואחד ארכן ו' טפחים ורחנן ו' תן ארכן של לוחות לרחבו של ארון ונשתיר שם טפה ומחצה, וד' לוחות היי בו ב' שלמים וב' שבורים.¹¹ כיצד היי הלוחות כתובים? ה' על לוח זה וה' על לוח זה; י' על לוח זה ז' על לוח זה ז'. יום הכהנים יום שנייתנו בו לוחות האתרנות.¹² הלוחות היי מבקשים לפזר והיה משה תופשן, הכתיב עצמו פרח; הלוחות היי משאוי מ' סאה כיון שפרח הכתיב בבדו על ידיו של משה ונשברו.¹³ הלוחות והבימות אוין בהן משותם קדושתינו. מצוקין ואראלין תפשו בלוחות ובגדה ידן של אראים וחטפו את הלוחות.¹⁴ גיבור דכתייב ואתפוש בשני הלוחות ואשליכם ואשברם; הלוחות אורכו ו' ורוחבן ו' ועוביין ג'.¹⁵ לא העשיר משה אלא מפסולתן של לוחות.¹⁶ מפני מה בדברות הראשונות לא נאמר בתם טוב? הויאל וסופן להשתבר.¹⁷ כמה לוחות אוכלות בארון? ו' טפחים.¹⁸ ואימר ולחות מעשה אלהים המה, חרות על הלוחות אל תקרי חרות אלא חידות.¹⁹ הלוחות היה ארכן ו' טפחים בביבול היי ביד מי שאמר והיה העולם ב' טפחים ובידי של משה ב' טפחים וב' טפחים היו מפרישין בין יד ליד.²⁰ אילו עשו ישראל אותו מעשה עד שלא ניתנו הלוחות למשה לא היו יורדים בידו משעשיו ישראלי' אותו מעשה נתן הקב"ה למשה את הלוחות.²¹ מהו שני לוחות? נגד שמיים הארץ; כנגד חתן וכלה; כנגד ב' שושבינין.²² שני לוחות לחת בתיב לא זו גודלה מזו ולמה של אבן? שרובן של עונשין שבתורה בסקילה.²³ חרות על הלוחות מהו חרות? אל תקרי חרות אלא חידות מן הגלויות; מלמאן המת.²⁴ בז' שעשו ישראל אותו מעשה נטל את הלוחות ושיברן למה שהיה כתיב בלוחות אני ה'²⁵ אל תהיך ועונשו זובח לאלהים יחרם לפיכך שיבר את הלוחות.²⁶ בשעה שאיל' הקב"ה לך רד כי שחת עמד היה מופס בלוחות ולא היה מאמין שהטאנו ישראל ולא שברן עד שראה בעינויו.²⁷ בלוחות הראשונות לא היו אלא י' הדברים בלבד ובלוחות השניים אני נותן לךquia בהם הלכות מדרש וגdot.²⁸ פרחו הכתובים מן הלוחות לכך שברן, אמר אם אין אני משבר את הלוחות אין לישראל עמידה.²⁹ אמר הקב"ה למשה הלוחות הראשונות אני כתבתי אבל השניים כתוב אתה ולואי אתן ב'

لוחות. 1 ברכות ח :	2 ירוש' מע"ש ז	3 שבת פז.	4 שם קה.	5 שם שם
6 עירובין נד.	7 שם שם	8 פסחים נד.	9 שם פז :	10 יומא ד :
12 שם שם	13 תענית ל :	14 ירוש' תענית ז	15 מגילה לב.	11 ירוש' שקלים ו'
17 גדרים לת.	18 שם שם	19 ב"ק וה.	20 ב"ב יד.	16 ירוש' כתובות יב
23 שם מא	24 שם שם	21 אבות ז ב	22 שם"ר כח	28 שם מג
29 שם שם	30 שם שם	26 שם שם	27 שם מג	26 שם שם

ידי³¹. ויכתוב על הלוחות מלמד שהראשונים והאחרונים היו שווים.³² בספר זה הלוות ולמה קרא הלווח ספר?³³ מנהת הקנות אל הלווחות שהיה הקב"ה שולח לקחת מהם;³⁴ והניף את המנחה שהחויר כתוב הלווחות למקומן.³⁵ הלווחות היו בהן תרי"ג מצות כנגד אותיות מן אנכי עד אשר לרעך.³⁶ עת להשליך אבני מדבר במשה עת היה שישליך משה את הלווחות.³⁷ אל הקב"ה הלווחות לא היו מופקדים אצלך?³⁸ אתה שברת אותן ואתה מחליף אותן; מן הלווחות שניים ריצה משה את הקב"ה לישראל.³⁹ מפני מה לוחות הראשונים מעשה שמיים והשניים מעשה אדם?⁴⁰ אל הקב"ה אתה מבקש שאטרצתה להן הבא את הלווחות משלך והרי כתוב ידי וכותבי על הלווחות.⁴¹ הדיבור יצא מפי הקב"ה וחוזר ומופיע מימינו של ישראל לימיינו של הקב"ה והקב"ה מקבעו מימיינו וחוקקו על הלווחות; הדיבור היה נחקק מאליו; לוחות אבן כתובים כתלמיד שהוא כותב ורבו מישב על ידו.⁴² שמאלו תחת לדאי אל לוחות הראשונים וימיינו תחבקני אל לוחות השניים.⁴³ ידיו גלילי זבח אלו לוחות הברית, מעשה נסים היו נגליין וחצובין מגלאן חמה היין.⁴⁴ ה' אמות ארכו וה' אמות רוחבו הם קבלו את הלווחות שכתו בזו י' דברות ה' על הלווחות הזה וה' על הלווחה הזה.⁴⁵ הקב"ה א"ל (למלאן המתות) על כל האומות השלטיך חזך מן אומה זו שנתתי לך חירות על הלווחות.⁴⁶ אל הקב"ה פסל לך שני לוחות והראת לו מחצב של סנפירים נבוך אהלו ופסל ממנו ואמר פסל לך הפטולה שלך ומשם נעשה מלך.⁴⁷ כיון ששבר את הלווחות נתקלה דעתו של משה.⁴⁸ ולמה שברן? דרש משה כל וחותם רשותם על שנותנו בפומבי לפיכך שלטה בהם עין הרע ונשתבררו.⁴⁹ זמו היה שישתבררו הלווחות זומו היה שייעשו אחרים אותו מעשה.⁵⁰ לוחות אבני בזותו של יעקב; בזותו של בית המקדש; בזותו של משה.⁵¹ בשעה שהקב"ה ידין את העולם תופסן לדין הן ואלהיהם ומעמיד להם פרטומין ומביא שתי הלווחות שבין עשרת הדברים ואומר להם כלום השגיחו עליהם.⁵² לחיו בעודgot הבשם אלו הלווחות.⁵³ אמר אדם מה הלווחות שתן עתידין להכתב באצבעו של הקב"ה ועתידין מימי הירדן לברוח מפנייהם.⁵⁴ אל הלווחות לא נבראו מן הארץ אלא מן השמים מעשה ידיו של הקב"ה, הנה הלווחות שתינו מקדם.⁵⁵ בשעה שעלה משה למרום לקבל את הלווחות שתן כתובות ומונחות משנת ימי בראשית, נטלן וירד והיה שמה שמחה גדולה.⁵⁶ גדולים מעשי ה' אין מעשי אלא הלווחות.⁵⁷ לוחות שניות נתנו ביום הCONFIRMATION במנחה.⁵⁸ בשעה שבר משה את הלווחות היה הקב"ה מתרעם עליו אל הקב"ה אילו חצבת הלווחות ויגעת בהן וננטערת לא הייתה משברן אני חוץ להבות ואתה משברן, מתחת כסא הכבוד הראה לו את המחצב.⁵⁹ כשראה החזקיהו את שלוחי מלך בבל הראה להם כל האווצרות, ועוד פתח את הארון והראת להם את הלווחות ואמר להם בזה אנו עושים מלחמה ונוצחים כעס עליו הקב"ה ואמר לו לא דין שהראית להם כל האווצרות אלא שהראית להם את הלווחות מעשה ידי.⁶⁰ כרובים היו שניים כנגד שני הלווחות.⁶¹ נכנסה למ"ד לפני הקב"ה ואיל רבש"ע רצונך שתברא بي את עולמך שבי אתה עתיד לתת לישראל את לוחות הברית.⁶² ע"ע.

ע' ארון, בית המקדש, עשרת הדברים.

שם 35	שם 34	שם 33	שם 32	שם 31
שם 40	שם 39	שם 38	שם 37	שם 36
שם 45	שם 44	שם 43	שם ה	שם 41
שם 50	שם 49	שם 48	שם 47	שם 46
מדרש זוטא שה"ש ה	פרק ד"א ב'	פרק ד"ג	שם שם לא	שם שם
ילקוט תשא שצב	אבות ד"ג ב'	אבות ד"ג ב'	אבות ד"ג ב'	אבות ד"ג ב'
60	57	56	55	54